

JPF 2010/83

Rechtbank Maastricht

15 december 2009, 134878/FA RK 08-1756; LJN BK8066.

(Mr. Bregonje)

Verzoekers, beiden te [adres],

advocaat: mr. H.E. Menger.

Belanghebbende is de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Maastricht.

Internationale adoptie

[Haags Adoptieverdrag 1993 - 23; Wet Conflictenrecht Adoptie - 6; 7]

» **Samenvatting**

Partijen, die zowel de Nederlandse als de Turkse nationaliteit bezitten, zijn in 1989 met elkaar getrouwd. Op 28 december 2000 hebben verzoekers een beginseltoestemming ontvangen om een buitenlands kind te adopteren. De beginseltoestemming is op 5 maart 2003 verlopen, aangezien de man alstoen 46 jaar was geworden. Op 13 juli 2005 heeft de Rechtbank Denizli, Turkije de adoptie van de minderjarige door de verzoekers uitgesproken. De adoptie is in Turkije uitgesproken met toepassing van het Haags Adoptieverdrag (hierna: HAV 1993), dat voor Turkije op 1 september 2004 in werking is getreden. Partijen beschikken echter niet over een verklaring zoals bedoeld in art. 23 HAV 1993. De ambtenaar van de burgerlijke stand van Maastricht heeft geweigerd om de adoptie in te schrijven. Partijen hebben de rechter verzocht de adoptie alsnog te erkennen.

De rechtbank bepaalt ingevolge art. 7 lid 1 Wet Conflictenrecht Adoptie (hierna: WCAd) dat een buitenlandse beslissing in Nederland kan worden erkend indien aan de in het artikel opgenomen voorwaarden is voldaan. Vaststaat dat de verzoekers niet in het bezit waren van een geldige beginseltoestemming op het tijdstip van de adoptie-uitspraak. De rechtbank is echter van oordeel dat het belang van het kind thans met zich meebrengt dat de adoptie moet worden erkend. Daartoe wordt overwogen dat het kind met toestemming van de Turkse autoriteiten een band heeft opgebouwd met de verzoekers en in gezinsverband met de verzoekers heeft geleefd. Uit het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming blijkt dat de verzoekers zich volledig inzetten voor de verzorging en opvoeding van het kind. Ten slotte heeft de rechtbank geen aanleiding gevonden om aan de goede trouw van de verzoekers te twijfelen.

De rechtbank verklaart voor recht dat de adoptie wordt erkend en gelast de ambtenaar van de burgerlijke stand een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte toe te voegen.

» **Uitspraak**

1. Verloop van de procedure

(...; red.)

2. Vaststaande feiten

Verzoekers zijn gehuwd sinds 21 juni 1989.

Verzoekers hebben zowel de Turkse als de Nederlandse nationaliteit.

Op 28 december 2000 hebben verzoekers een beginseltoestemming in het kader van de Wet

opneming buitenlandse kinderen ter adoptie (hierna te noemen: Wobka) ontvangen, die is afgelopen per 5 maart 2003 omdat de man 46 jaar was geworden.

Bij vonnis van de rechtbank te Denizli van 13 juli 2005 met nummer 2005/89 is naar het recht van Turkije de adoptie van de minderjarige [de minderjarige], geboren te [geboortegegevens] als kind van [verzoeker] en [moeder] door verzoekers uitgesproken.

Op 8 december 2005 is nog een aanvullende uitspraak geweest.

Sinds [geboortedatum] wordt [de minderjarige] verzorgd door verzoekers, in die zin dat hij in Turkije verbleef bij adoptievader, terwijl adoptiefmoeder in Nederland bleef om alle documenten voor de adoptieprocedure in Turkije te regelen.

[De minderjarige] heeft op 2 februari 2006 met het doel van adoptie zijn geboorteland mogen verlaten, na afgifte op 15 december 2005 van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd met het doel adoptie, geldig tot 2 november 2010.

[De minderjarige] is het eerste kind tot wie verzoekers in familierechtelijke betrekking komen te staan.

3. De stellingen van partijen

Op 13 juli 2005 is de adoptie in Turkije afgerond onder verwijzing naar het Haags Adoptieverdrag dat voor Turkije op 1 september 2004 in werking is getreden. Verzoekers zijn er van uitgegaan dat, nu Turkije partij is bij het Haags Adoptieverdrag, de uitspraak voldeed aan alle eisen die het Haags Adoptieverdrag stelt.

Gebleken is echter dat de adoptie-uitspraak niet de verklaring bevat, zoals gesteld in artikel 23 van het Haags Adoptieverdrag.

Dat was voor de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente Maastricht aanleiding om de verwerking van de Turkse adoptie van [de minderjarige] in de gemeentelijke basisadministratie te weigeren.

Ondanks pogingen van verzoekers is het hen niet gelukt deze omissie te herstellen middels overlegging van de originele uitspraak met de toevoeging van de verklaring van de plaatselijke centrale autoriteiten.

De centrale autoriteit Interlandelijke adoptie heeft, door inschakeling van het Ministerie van Justitie, de Raad voor de Kinderbescherming te Maastricht verzocht om een onderzoek te verrichten naar de situatie rondom de adoptie van [de minderjarige].

De Raad voor de Kinderbescherming heeft op 10 april 2008 een rapport opgemaakt en heeft geconcludeerd dat het verblijf van [de minderjarige] bij de adoptiefouders voortgezet dient te worden en dat zijn status als adoptiefkind van verzoekers met de Nederlandse nationaliteit wordt geregeld.

Ter zitting hebben verzoekers aanvullend verzocht tot inschrijving van de geboorteakte in de daartoe bestemde registers van de burgerlijke stand en tevens verzocht tot omzetting van de zwakke adoptie naar Turks recht in een sterke adoptie naar Nederlands recht.

De ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente Maastricht heeft ter zitting verklaard dat het verzoek van verzoekers is getoetst aan het Haags Adoptieverdrag, maar dat de verklaring als bedoeld in artikel 23 van dat verdrag ontbrak.

Om voor erkenning van een buitenlandse adoptie in aanmerking te komen moet voldaan zijn aan het bepaalde in de artikelen 6 en 7 van de Wet Conflictenrecht adoptie.

Volgens de ambtenaar van de Burgerlijke Stand staat echter niets in de weg om het verzoek en de aanvulling daarop toe te wijzen.

4. Beoordeling

Ingevolge artikel 7 lid 1 van de WCad kan een buitenlandse beslissing waarbij een adoptie tot stand is gekomen en die is uitgesproken door een ter plaatse bevoegde autoriteit van de vreemde staat waar het kind zowel ten tijde van het verzoek tot adoptie als ten tijde van de uitspraak zijn gewone verblijfplaats had, terwijl de adoptiefouders hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden, worden erkend indien:

- a. de bepalingen van de Wobka in acht zijn genomen, en
- b. de erkenning van de adoptie in het kennelijk belang van het kind is, en
- c. erkenning niet op grond als bedoeld in artikel 6, tweede of derde lid van deze wet zou worden onthouden. Dat wil in een geval als het onderhavige, dat wordt beheerst door artikel 7 WCad, zeggen dat tevens voldaan dient te worden aan de volgende aanvullende voorwaarden:
 - er is geen sprake van dat aan de adoptiebeslissing in een vreemde staat kennelijk geen behoorlijk onderzoek of behoorlijke rechtspleging is voorafgegaan,
 - er is geen sprake van dat de erkenning van die beslissing in strijd is met de openbare orde, hetgeen steeds het geval is indien die beslissing kennelijk betrekking heeft op een schijnhandeling.

Vaststaat dat verzoekers ten tijde van de adoptie niet in het bezit waren van een geldige beginseltoestemming en niet beschikten over een Certificate of Conformity. Ondanks het feit dat Nederland en Turkije partij zijn bij het Haags Adoptieverdrag is er derhalve geen sprake van een Verdragsadoptie.

De vraag dient zich dan aan welke consequenties dit voor de onderhavige zaak moet hebben.

Uit de toelichting op het Haags Adoptieverdrag is af te leiden dat, ingeval niet aan alle vereisten van het Verdrag is voldaan, aan de rechter wordt overgelaten of hij een adoptie niettemin voor erkenning in aanmerking wil laten komen, waarbij uiteindelijk het belang van het kind bepalend is.

Niet is gebleken dat de Turkse procedure onregelmatigheden vertoont. Er is door de Turkse autoriteiten onderzoek gedaan naar de geschiktheid van de adoptiefouders en de afstandsouders hebben uitdrukkelijk met de adoptie van [de minderjarige] door verzoekers (de broer en schoonzus van afstandsvader) ingestemd. De adoptiefouders hebben duidelijk aangegeven dat zij zowel in Nederland als in Turkije ten aanzien van hun adoptiewens en de concrete regeling ten aanzien van [de minderjarige], inclusief zijn overbrenging naar Nederland open kaart hebben gespeeld. Zij zijn altijd in de veronderstelling geweest dat zij de juridische zaken op de juiste wijze hebben afgehandeld.

De rechtbank is van oordeel dat het belang van het kind thans met zich brengt dat de adoptie wordt erkend. Daartoe wordt overwogen dat [de minderjarige] met toestemming van de Turkse autoriteiten sinds zijn geboorte in 2005 een band heeft opgebouwd met verzoekers en in gezinsverband met verzoekers leeft. Uit de opgemaakte rapportage van de Raad voor de Kinderbescherming te Maastricht blijkt dat verzoekers zich met volle overgave inzetten voor de verzorging en opvoeding van [de minderjarige]. Zij worden hierin door een groot familienetwerk in Turkije en in Nederland gesteund. [De minderjarige] wordt door de familie beschouwd als een gezamenlijk kind, waarvoor ook gezamenlijk verantwoording gedragen wordt en de familie voelt zich dan ook zeer betrokken bij verzoekers en [de minderjarige].

Gebleken is dat het goed gaat met [de minderjarige], dat hij zich leeftijdsadequaat ontwikkelt en dat

hij goed is ingegroeid in het gezin van verzoekers.

Naar het oordeel van de rechtbank zou het oneigenlijk zijn verzoekers thans tegen te werpen dat de adoptiebeslissing in Turkije niet erkend wordt door de rechtbank, terwijl reeds sinds 2005 verzoekers de zorg van [de minderjarige] op zich hebben genomen en met medeweten van de Nederlandse autoriteiten het verblijf van [de minderjarige] in Nederland met het doel adoptie hebben geregeld.

De rechtbank heeft daarbij geen aanleiding gevonden te twijfelen aan de goede trouw van verzoekers.

De rechtbank zal de verzochte verklaring voor recht dan ook toewijzen.

De rechtbank zal op de voet van artikel 7, derde lid, van de WCA, de ambtenaar van de Burgerlijke stand te 's-Gravenhage de toevoeging van een latere vermelding van de adoptie gelasten aan de daarvoor in aanmerking komende akte van de burgerlijke stand.

Verder is de rechtbank van oordeel het verzoek om de zwakke adoptie naar Turks recht om te zetten naar een sterke adoptie naar Nederlands recht toegewezen dient te worden.

Mede gezien de overgelegde stukken en alle andere omstandigheden en aanwijzingen, zal de rechtbank eveneens op de voet van artikel 7, derde lid, WCA juncto artikel 1:25c, eerste en derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, voor zoveel mogelijk, de geboortegegevens van de minderjarige vaststellen, zoals hierna in het dictum bepaald.

5. *Beslissing*

Verklaart voor recht dat wordt erkend de uitspraak van de rechtbank te Denizli van 13 juli 2005, gewezen onder rolnummer 2005/89D alsmede de op die uitspraak gewezen aanvulling van 8 december 2005, tot de adoptie naar het recht van Turkije van de minderjarige, geboren te [geboortegegevens] door verzoekers voornoemd.

Gelast dat de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage een latere vermelding van de adoptie aan de daarvoor in aanmerking komende akte toe te voegen.

Stelt als geboortegegevens van de minderjarige vast:

- naam vader : [verzoeker]
- naam moeder : [moeder]
- plaats van geboorte : [geboorteplaats]
- datum van geboorte : [geboortedatum]
- geslacht : mannelijk
- voornaam : [de minderjarige],

en gelast de inschrijving daarvan in het register van geboorten van de gemeente 's-Gravenhage.

Zet de hiervoor erkende adoptie om in een adoptie naar Nederlands recht.

» Noot

In toenemende maten treden landen toe tot het Haags Adoptieverdrag 1993 (hierna: HAV 1993). Inmiddels zijn er 81 Verdragsluitende Staten aangesloten bij het Verdrag (zie www.hcch.net). De vraag rijst echter of dit Verdrag al dan niet van toepassing is.

Het temporele toepassingsgebied verwijst naar het tijdstip waarop het internationaal instrument in werking is getreden. Om vast te stellen of het HAV 1993 van toepassing is, zijn er twee vragen die beantwoord moeten worden. Ten eerste wanneer is het HAV 1993 voor beide staten in werking getreden, en ten tweede welke rechtshandelingen moeten hebben plaatsgevonden om onder het werkingsbereik van het HAV 1993 te vallen? Neem het voorbeeld van Turkije. Turkije heeft het HAV 193 op 5 december 2001 ondertekend en op 27 april 2004 geratificeerd. Op 1 september 2004 is het Verdrag in werking getreden in Turkije. Het HAV 1993 is op 1 oktober 1998 in Nederland in werking getreden. Vanwege deze ratificatie moeten twee soorten adoptiezaken van elkaar worden onderscheiden, namelijk pre-ratificatie zaken en post-ratificatie zaken. Om te bepalen of een individueel geval pre- of post-ratificatie is, bepaalt art. 14 HAV 1993 dat het moment dat een aspirant-adoptiefouder zijn of haar intentie om te adopteren bekend maakt, doorslaggevend is. In Nederland is dit het moment waarop een aspirant-adoptiefouder zijn of haar wens om te adopteren aan het Ministerie van Justitie bekend maakt. De wens wordt geregistreerd en de aspirant-adoptiefouder wordt voorzien van een BKA (buitenlands kind adoptie) nummer. In het geval van Turkije zijn aspirant-adoptiefouders die een BKA nummer hebben van vóór 1 september 2004 aan te duiden als pre-ratificatie zaken en diegenen die een BKA nummer na 1 september 2004 hebben gekregen zijn post-ratificatie zaken, oftewel zaken die onder het HAV 1993 vallen. Dit onderscheid is belangrijk, zoals blijkt uit de onderhavige beslissing van Rechtbank Maastricht. De rechtbank stelt het niet duidelijk vast, maar het HAV 1993 was in dit geval niet van toepassing op deze adoptie (zie voor een vergelijkbare uitleg Hof 's-Hertogenbosch, 15 november 2006, LJN AZ2937).

De toepasselijkheid van het Verdrag is bovendien echter niet afhankelijk van de al dan niet aanwezigheid van een verklaring als bedoeld in art. 23 van het Verdrag. Voor de toepasselijkheid van de verdragsregeling is vereist dat op het tijdstip van de indiening van het verzoek door de aspirant-adoptiefouders het verdrag in beide staten in werking is getreden (art. 41 Haags Adoptieverdrag). Art. 23 HAV 1993 levert slechts bewijsmateriaal op dat aan alle voorwaarden van het HAV 1993 is voldaan (zie hierover ook Rechtbank Roermond 4 maart 2009, «JPF» 2009/101, m.nt. ICS). Indien de Verdragsregels niet worden nageleefd, terwijl het HAV 1993 wel van toepassing is, dan dient aan de hand van het commune IPR te worden bepaald of de adoptie in aanmerking komt voor erkenning (zie hierover Rechtbank Haarlem 6 maart 2007, «JPF» 2008/8, m.nt. AEO).

Deze uitspraak laat nogmaals zien dat rechters vaak voor voldongen feiten komen te staan met betrekking tot de erkenning van buitenlandse adopties. Ondanks het feit dat de beginseltoestemming verlopen was, moest de rechter dan toch een manier zien te vinden om het belang van het kind te beschermen, terwijl de adoptie heeft plaatsgevonden in strijd met de desbetreffende regelgeving. In de onderhavige uitspraak is de rechter mijns inziens tot de juiste conclusie gekomen – hoewel op enigszins onduidelijke wijze. Gezien het feit dat er inmiddels zoveel tijd voorbij is gegaan en het kind al langere tijd bij zijn nieuwe ouders verbleef, had de rechter maar weinig andere opties in dit geval.

I. Curry-Sumner